

[Undervisningsministeren]

Forventninger – hvis der reelt har været sådanne – om, at jeg skulle have planer om ændringer i folkeskoleloven som følge af den påståede disciplinkrise, må jeg skuffe. Jeg har ikke sådanne planer. Derimod kan jeg ikke på forhånd afvise ændringer i bekendtgørelser og cirkulærer om fremme af god orden i skolerne. Sådanne ændringer må imidlertid bero på overvejelser af konkrete forslag, der nu søges tilvejebragt.

Hvis man skal dømme efter den måde, hvorpå begrebet skoletræthed anvendes i den offentlige debat, forekommer dette begreb at være ganske rummeligt. Tilsyneladende kan det anvendes som begrundelse for forskellige holdninger og adfærdsmønstre blandt ældre elever, som af årsager, der utvivlsomt kan være vidt forskellige, længes efter en daglig tilværelse uden for skolens rammer. Men netop en sådan rummelighed i et begrebsindhold er ikke uden indflydelse på den debat, der føres. Hertil kommer, at skoletræthed, uanset hvilket indhold man lægger i ordet, indeholder en ikke konkretiseret kritik af skolen, således at forstå, at hvis skolen var anderledes, end den er, ville man også kunne undgå skoletræthed.

Med nogenlunde disse ord rettede jeg i september 1979 en henvendelse til uddannelsesrådet for grundskolen, idet jeg anmodede rådet om at tage problemkredsen om skoletræthed op til en nærmere analyse med henblik på at styrke grundlaget for en kvalificeret debat herom og for at skabe grundlag for udformning af løsningsforslag. I januar i år kom rådets redegørelse om skoletræthed og skoleinteresse, der som debatoplæg er udsendt til skolemyndigheder og skoler, og som jo i øvrigt kan købes i boghandelen.

Redegørelsen indeholder en analyserende og en forslagsstillende del. Efter min mening er den analyserende del af redegørelsen et fortrinligt bidrag til at kvalificere debatten om skoletræthed. Den tegner et billede af betydelig kompleksitet i skoletræthedsspørgsmålet, uden at dette billede bliver flimrende eller virkelighedsfjernt. Der gengives en eksempelække, der ikke udgiver sig for at være en udtømmende liste over årsagsforhold, men som i udpræget grad er konkret læsestof. Her angives bl.a. klart medvirkende årsager til skoletræthed, årsager, der ligger uden for skolens verden, hvad man nok bør

notere sig, når man drøfter skolens muligheder for at mindske skoletræthed.

Den forslagsstillende del rummer overvejende forslag, som kan realiseres inden for rammerne af gældende bestemmelser og dermed kan betragtes som idékatalog med adresse til de kommunale skolemyndigheder. En mindre del af forslagene er anført under den forudsætning, at de kræver regelændringer, men redegørelsens forslag er i så henseende også at betragte som et idékatalog, som udmærket passer ind i et debatoplæg, og det er det, den udsendte redegørelse er. Det var også det, jeg forventede fra rådet.

En del af redegørelsens forslag vedrører udarbejdelse og udsendelse af nærmere angivne analyser, redegørelser, rapporter m.v., og i ministeriet vil vi positivt overveje, i hvilket omfang dette kan ske under hensyn til de ressourcer, vi råder over.

Jeg har som et karakteristisk træk ved redegørelsen hæftet mig ved, at de forskellige forslag, der efter uddannelsesrådets opfattelse vil kunne bidrage til at mindske skoletræthed, så at sige alle er af generel beskaffenhed. Forslagene kredser bl.a. om muligheder for opløsning af den stivhed, som den ensartede timeopdeling af skoledagen medfører, muligheder for at gennemføre en mindre fagdelt undervisning, muligheder for at udnytte det omgivende samfund i forbindelse med en udvidelse af praktikbegrebet, alt sammen noget, der tager sigte på skolen som helhed. Det ligger mere tungt med forslag til særforanstaltninger for skoletrætte elever.

Det er utvivlsomt ingen tilfældighed, at redegørelsen forholder sig sådan til forslagernes beskaffenhed, og jeg vil godt give udtryk for min personlige sympati med den grundholdning, der her kan spores. Men jeg bliver nødt til at tilføje, at hvad der tænkeligt vil gavne den samlede skole og dermed også skoletrætte elever på kortere eller længere sigt, nødig skulle virke bremsende på de ordninger, som i kommunerne her og nu sættes i værk specielt for skoletrætte elever, hvad enten det sker som forsøgsundervisning efter folkeskolelovens § 18 eller ved ordninger i samarbejde med ungdomsskolerne.

Jeg ved ikke, om den forespørgsel, som er stillet til mig i dag om, hvilke ændringer i folkeskoleloven jeg vil overveje som følge af de senere års udvikling især med hensyn til skoletræthed, er affødt af udsendelsen af ud-